

Kentucky, indiaans gebied, 1777

In de vager wordende lavendelblauwe schemering, aan de rand van een open plek in het bos, stonden zes Shawnee-krijgers. Ze keken naar de kleine blokhut, genesteld in de bocht van de groeiende bergkam, even aards en bescheiden als de grond waarop hij stond. Als het uitzicht vanaf de hut over de rivier en de glooiende heuvels niet zo adembenemend was geweest, waarschijnlijk het mooiste uitzicht in het hele gebied, zouden voorbijgangers die plek gemakkelijk links laten liggen, als ze hem al konden vinden. De indianen keken met weloverwogen bedoelingen naar de verzakte veranda, met daarop de manden van wilgentenen en de boterkarn in een hoek en de lege schommelstoel, die nog bewoog na het overhaaste vertrek van zo-even. Zes bruine lichamen, glanzend van het berenvet, stuk voor stuk volkomen roerloos op hun scherpe, donkere ogen na.

In de hut overhandigde Ezekial Click een geweer aan zijn zoon, Ransom, voordat hij de deur openmaakte en de veranda op liep. Zijn vrouw, Sara, pakte binnen een tweede geweer op. Een plotselinge windvlaag blies de uitgebloeide bloesem van een eenzame kornoelje als een sneeuwbus over de open plek. Vanaf de veranda begon Click te praten in de taal van de Shawnee. Langzaam. Vol respect. Er volgde wat gebrabbel in het Shawnee – krachtig maar vreemd, intrigerend zelfs, en melodieus.

Sara en Ransom wierpen een blik naar buiten, verontrust over elk woord, maar de onverstaanbare conversatie ging gewoon door. Uiteindelijk werd het stil. En toen, in gewoon Engels,

schreeuwde een van de krijgers: 'Click, laat ons je knappe dochter zien!'

Binnen in de hut keken alle ogen naar het meisje dat op de trap naar de vliering stond. Met haar dertien jaar was Lael Click een tenger ding, maar haar ovale gezicht toonde de zelfbeheersing van een vrouw. Haar lichtgroene ogen richtten zich op de rug van haar vader, die vlak achter de wijd openstaande deur stond.

Voorzichtig zette ze één voet op de vloer, en vervolgens liep ze over de versleten vurenhouten planken verder totdat ze in haar vaders schaduw stond. Ze durfde haar moeder niet aan te kijken. Zonder verder aandringen deed ze een stap naar voren in een wegstervende bundel zonlicht. Een plotselinge bries pakte de zoom van haar dunne indigo hemdjurk die opbolde en twee blote bruine voeten liet zien.

Dezelfde krijger schreeuwde: 'Maak je haar los!'

Ze aarzelde toen ze hoorde dat haar moeder heel even haar adem inhield. Met trillende handen pakte ze de hoornen kammen die de zware massa blond haar bijeenhielden. Haar lange lokken vielen bijna tot op haar knieën, even warrig en weelderig als wilde kamperfoelie.

Het schemerduister van de vallende avond was vervuld met de geluiden van boomkickers en sprinkhanen en met de geuren van aarde en voorjaar, maar daar merkte Lael niets van. Naast haar stond haar vader, onaangedaan, en ze deed haar best om hetzelfde te doen, terwijl ze dacht aan zijn vaak herhaalde waarschuwing: *laat een indiaan nooit merken dat je bang bent.*

Ze ademde zachtjes en onregelmatig en zag dat de krijgers zich een voor een omdraiden en weggingen. Alleen de langste talmde even. Zijn ogen hielden haar vast, terwijl ze met onzekere handen haar haar weer opstak en het met de kammen vastzette.

Eindelijk waren ze verdwenen, weggeglippt achter de wand die door de bosrand gevormd werd. Onzichtbaar, maar altijd aanwezig. Stil. Dodelijk wellicht.

De avond verliep somber, alsof de Shawnee zelf waren blijven eten. Lael vond het koude maisbrood en de karnemelk in hun houten kommen even smakeloos als de muren van de blokhut. Toch slaagde ze erin om zo nu en dan een slokje appelsap en een aarzelende hap te nemen. Haar moeder, die tegenover haar zat, lukte dat niet. Alleen haar jongere broer Ransom at, eerst zijn eigen portie en toen die van haar, alsof hij zich niet bewust was van de moeilijkheden.

Toen Lael opkeek, zag ze een flauwe glimlach op haar vaders gezicht. Probeerde hij haar gerust te stellen? Dat zou niet lukken. Hij zat met zijn gezicht naar de deur van de hut, zijn geladen geweer als een ongenode gast tegen de tafel geleund. Ondanks zijn verdedigende houding leek hij helemaal niet bezorgd, zoals haar moeder, maar zo kalm dat ze haast zou geloven dat de indianen simpelweg een beleefdheidsbezoek hadden afgelegd en dat ze gewoon door konden gaan met hun leven alsof er niets was gebeurd.

Hij pakte zijn jagersmes, sneed een tweede snee maisbrood af en stond vervolgens op. Lael zag hoe zijn lange schaduw over de tafel viel en hoe hij even knipoogde voordat hij zich omdraaide. Ze onderdrukte een glimlach en concentreerde zich op de dakspanten van de hut en de touwen die als spinnenwebben boven hun hoofd gespannen waren. De aanblik van haar lievelingssprei met het patroon van heldere kornoeljebloesem en kronkelende ranken bracht enige troost. Er hingen linnen jurken, een paar winterlaarzen, een wollen werkbroom, strengen gedroogde appeltjes en bonen, tabaksbladeren en andere gedroogde etenswaren. Daartegenover was de vliering waar Ransom en zij sliepen.

De deur van de hut kraakte. Pa verdween naar de veranda en liet het aan haar over om de vuile borden af te ruimen, terwijl haar moeder bergthee zette. Lael zag hoe ze met trillende handen sassafraswortel in de ketel gooide.

‘Ma, ik heb vanavond geen zin in thee,’ zei ze.

‘Prima. Dek de kolen dan maar af.’

Lael pakte een schepje en begroef de rode sintels onder een laagje as, zodat ze de volgende ochtend het vuur sneller weer konden opstoken. Toen ze zich omdraaide, was haar moeder verdwenen achter de versleten quilt die de grote ruimte van de hut scheidde van hun slaapkamer in de hoek. Al snel volgde Ransom haar voorbeeld en beklom de ladder naar de vliering, waar hij zachtjes speelde met een klein leger houten soldaatjes die onder het onderschuifbed in garnizoen lagen.

Nu ze helemaal alleen was, kon ze onmogelijk stil blijven zitten. Haar geest en lichaam waren zo gespannen dat ze het gevoel had dat ze elk moment kon knappen. Al snel waren alle borden schoon en weggezet en de overgebleven kruimels weggeveegd. Het feit dat ma eruitzag alsof ze op instorten stond, versterkte Laels besluit om nog niet naar bed te gaan alleen maar. Toch merkte ze dat ze domme dingen deed. Zo blies ze de kaarsen veel te vroeg uit en gooide ze het vuile afwaswater weg door een spleet in de vloer in plaats van een voet buiten de deur te durven zetten.

De klok op de schoorsteenmantel tikte overdreven hard in de gespannen stilte en herinnerde haar eraan dat de dag voorbij was. Ze moest zich zo klaarmaken voor de nacht. Maar waar was pa? Ze keek naar de deur, die gevaarlijk op een kier stond, en zag de vuurvliegjes dansen in de toenemende duisternis. Ze zuchtte, streek een lok haar opzij en zette voorzichtig een stap op de veranda.

Hoe ver kon een indianenpijl vliegen?

Ze gluurde om het hoekje van de deurpost en zag haar vader op dezelfde plek zitten als waar ze hem jaren geleden op die gure ochtend in november had aangetroffen, nadat hij de Shawnee was ontvlucht. Ze hadden hem al een tijdlang dood gewaand, en het leek inderdaad alsof alle aandenkens van zijn leven als blanke uit hem waren getrapt. Zijn jagerscape was besmeurd met berenvet, zijn hertenleren broek reddeloos verloren door het vuil. Op een indianenkuif van adelaarsveren na was al zijn haar, net zo

blond als dat van haar, uitgetrokken. Ze had hem amper herkend, zo woest zag hij eruit. Alleen zijn ogen herinnerden haar aan de man die ze eens had gekend, intens en blauw, zonder een teken van overgave.

Vanavond hield hij de bossen in de gaten, zijn geweer op zijn knieën, en zijn houding maakte duidelijk dat hij niet gestoord wilde worden. Zonder een woord draaide ze zich om en klom naar de vliering, waar ze Ransom slapend aantrof. Daar, in het eenzame licht van een talkkaars, bevrijdde ze haar haar voor de tweede keer van de hoornen kammen.

De schaar die ze sinds het vertrek van de Shawnee verborgen had gehouden, voelde koud en zwaar aan in haar hand, maar haar losse haar was warm en zacht als gesmolten boter. Ze bracht die twee bij elkaar, maar aarzelde. Ze keek omlaag en stelde zich voor hoe de strengen als afgedankt lint aan haar voeten zouden liggen.

Bij een onverwacht geluid van beneden smeed ze de schaar uit het zicht. Pa was binnengekomen om zijn pijp te halen. Haar plotselinge beweging leek zijn aandacht te hebben getrokken.

‘Je moet gaan slapen, meisje,’ riep hij over zijn schouder, zijn toon enigszins berispelend.

Ze liet zich op het maisliezen matras vallen, liet het laatste beetje vastberadenheid varen en stopte de schaar weg. Als ze tegen de ochtend van gedachten veranderde, lag hij nog altijd in de buurt. Als een kat klom ze over het slapende lichaam in het onderschuifbed naast haar, verbaasd dat een jongen van zeven zo hard kon snurken.

De nacht was zo zwart als het binnenste van een gietijzeren braadpan en bijna net zo heet. Ze lag boven op de ritselende tijk, met open ogen, en verlangde naar slaap. De nachtgeluiden buiten waren geruststellend vertrouwd, net als de ritmische ademhaling van haar broer. Alles was hetzelfde als altijd, maar toch anders. De komst van de indianen had alles veranderd.

Binnen enkele ogenblikken hadden de Shawnee de deur naar pa's verleden opengegooid, en die liet zich niet meer sluiten.

Maar zij wilde liever niet achteromkijken.

Lael leunde over de schouder van haar moeder en bedacht hoe klein en donker ze was, haar haar zo zwart als de vleugels van een kraai, met wat wit bij de slapen. Als Lael met haar lange gestalte en blonde haar achter haar moeder stond, leken ze totaal geen familie van elkaar. Lael vond dat ze van top tot teen een dochter van haar vader was. Soms leek het wel of ze niets van haar moeder had meegekregen, behalve het voorrecht om geboren te worden.

De laatste tijd vroeg Lael zich af of ze haar moeder niet beter zou begrijpen als ze probeerde wat meer op haar te lijken. Op dit moment kon ze in elk geval niet goed begrijpen dat haar moeder zo hunkerde naar een beschaafd leven, dat ze zo'n hekel had aan alles wat primitief was, dat ze koppig weigerde om zich te verlagen tot de taal van de nederzetting en nooit woorden gebruikte als *aye* of *nay*. Als haar moeder in de buurt was, lette Lael erop dat ze nooit iets zei wat ook maar in de buurt kwam van een *ain't*.

Ze zag ma scharrelen met een rol stof, zodat die bijna van tafel viel. Lael ving de stof met vaste hand op, getroffen door een onverwachte opwelling van genegenheid. Haar moeder had onafgebroken getrild sinds de Shawnee waren opgedoken. Was dat pas gisteren geweest? Vanaf dat moment had ze verwacht dat pa zou aankondigen dat hij hen naar het fort zou verhuizen, zoals hij dat in het verleden had gedaan als er indianen in de buurt waren. Dat hij hen thuisield, zeker in het licht van moeders nervositeit, gaf haar het gevoel dat ze op een kruitvat zaten. Maar haar vader was niet van plan om te wijken voor schaduwen, zelfs als zijn vrouw dat wel wilde.

‘Ik had nooit gedacht dat ik hier aan de grens van de beschaving zulke mooie stof te zien zou krijgen,’ zei Lael ten slotte, terwijl ze hielp om de plooiën glad te strijken.

Afgelopen winter nog hadden ze de dure zijde betaald met drie bundels veren en een berenhuid. Vlak voor Kerst was er een wagen naar het fort gekomen met een weelde aan oosterse stoffen, en deze vonden ze het allermooist. In het kaarslicht leek de groene stof op een glanzende appel. Ernaast lag een overdaad aan melkwit lint, betaald met een lading zout.

‘Hoog tijd dat je een nieuwe jurk krijgt, en een paar petticoats erbij,’ zei ma. ‘Susanna trouwt begin juni. We hebben nog bijna een week om deze japon af te maken als je straks als bruidsmeisje naast haar wilt staan.’

Dan al, dacht Lael. Maar zouden ze, gezien de moeilijkheden, wel naar de bruiloft gaan? Ze hield gespannen haar adem in. In de nederzetting waren feesten zeldzaam, en ze hield zo van dansen. Ze was blij, maar niet verrast geweest toen Susanna haar als bruidsmeisje had uitgekozen. Ze waren dikke vriendinnen sinds ze samen op de school van de nederzetting hadden gezeten, ongeacht de problemen die hen omringden. Hoewel pa een hekel had aan de twistzieke familie Hayes, had hij een zwak voor Susanna. Zelf zou hij de bruiloft niet bijwonen, maar hij had gezegd dat zij gerust mocht gaan. Nu bad ze dat hij niet van gedachten zou veranderen.

‘Ik help wel met naaien,’ bood Lael aan, hoewel ze daar een hekel aan had. Handwerken was aan haar niet besteed. Tot haar schande moest ze toegeven dat haar ongelijke steken door elke naaister in de nederzetting ‘zo krom als de achterpoten van een hond’ werden genoemd.

‘Ik red het wel,’ zei ma met een zucht, stond op en bekeek haar van top tot teen. ‘Maar ik zou wel willen dat je niet meer groeide. Je bent nu al een kop groter dan ik. En moet je die voeten zien! Lieve help, ze zijn net zo groot als die van je vader!’

Lael ging er niet op in. Ze kon het haar moeder gewoon niet naar de zin maken. Ze kromp haast ineem toen haar moeder ach-

ter haar ging staan en veelbetekenend met haar tong klakte. Geschokt beroerde Lael haar zware vlecht en dacht aan de schaar.

‘Je blijft van haar haar af, Sara Jane.’ Vanuit de schaduwen legde haar vader hun het zwijgen op. Hij zat bij de open haard in een stoel met een rug van latten, zijn geweer tegen zijn ene knie en een klein versleten exemplaar van *Gullivers reizen* in zijn handen. Hij had het boek al talloze malen gelezen, zowel hardop als in stilte, en kon lange passages uit het hoofd opzeggen. Op de een of andere manier had het zijn gevangenschap bij de indianen overleefd en was het, net als hijzelf, heel teruggekeerd.

Terwijl Lael aandachtig naar hem keek, richtte hij met een glans van affectie in zijn ogen zijn blik op haar. Ze zou ook nu zo graag willen dat ze zijn geheime gedachten kon horen. Het was te stil in de hut. Elk oor leek afgestemd te zijn op narigheid. Ze wierp een blik op een half afgeschermd raam, haar gedachten één bezorgde warboel. De Shawnee kwamen vast niet weer in de schemering.

Ma stond op van tafel, op zoek naar iets, terwijl Ransom met Nip en Tuck bij de vergrendelde deur rondhing. De oude honden mochten niet vaak binnenkomen. Hun aanwezigheid was opnieuw een aanwijzing voor hoe alles was veranderd. Nip sliep, maar Tuck had zijn zware kop opgeheven, alsof hij luisterde. Lael voelde zich onbehaaglijk toen ze zag hoe ingespannen hij luisterde. Dieren voelden moeilijkheden altijd als eerste aan, of het nu ging om kippen die van de leg waren of koeien die loeiden als ze naar de wei werden gevoerd.

‘Ik ben mijn schaar nooit kwijt,’ zei Ma, terwijl ze in een hoek van de hut door haar naaidoos rommelde. Haar scherpe toon sneed dwars door Laels dagdromerij en ze rende de ladder op naar de vliering, waar ze in het donker onder het onderschuifbed tastte. Het koude metaal herinnerde haar nadrukkelijk aan wat ze bijna had gedaan, en ze zond een stil gebed op tot de Almachtige die haar had weerhouden van zo’n dwaze daad.

Hoe had ze het in vredesnaam in haar hoofd gekregen om haar haar af te knippen om vervolgens als een geschoren schaap

voor de hele nederzetting te moeten staan? Maar het was in feite niet de nederzetting waar ze zich druk om maakte. Het ging maar om één man, en alleen al de gedachte aan hem zorgde ervoor dat ze met een roze gloed op haar wangen de ladder af liep. Stiekem legde ze de schaar naast de mooie stof. Ze zei niets, maar voelde de ogen van haar vader nog op zich rusten. Vanavond was zijn geconcentreerde aandacht bijzonder verontrustend. Sinds gisteren leek hij haar op een nieuwe manier te bekijken – intens, zelfs een beetje wanhopig – alsof ze zou kunnen verdwijnen en hij er zeker van wilde zijn dat hij zich in dat geval elke nuance van haar gestalte en gezicht zou herinneren.

Ondanks de hitte in de besloten hut huiverde ze. Haar vader was een man van diepe gevoelens en weinig woorden, en vanavond vertelden zijn ogen haar een massa dingen die ze liever niet wilde weten. Ze ging op de bank bij de schraagtafel zitten. Ma's opgetogen uitroep bij het opduiken van de schaar hoorde ze amper.

Lael voelde haar keel dik worden van paniek terwijl ze met de gerafelde zoom van haar batisten schort speelde. Als pa bepaalde dingen nu maar eens wilde uitleggen, zodat ze begreep waarom de Shawnee zo plotseling waren opgedoken. Haar zenuwen waren overgevoelig als het ging om de langste krijger, degene die haar uit de hut had geroepen. Hij had haar zo overrompeld door Engels te spreken dat haar ogen iets te lang op hem waren blijven rusten, en nu weigerde haar geheugen hem te laten gaan.

Maar eigenlijk was het meer dan dat. De verwarrende manier waarop pa met hem had gesproken – met alle krijgers – had haar alleen maar meer van haar stuk gebracht. Toen de vreemde Shawnee-woorden als muziek over zijn lippen stroomden, elke lettergreep vol vertrouwdheid en genegenheid, had ze zonder enige twijfel geweten dat deze zes krijgers geen vreemden waren.

'Lael, luister je? We moeten een half dozijn cakes met jam maken voor het bruiloftsmaal,' zei ma, terwijl haar hand met de pas geslepen schaar door de groene stof gleed. 'Dat betekent zes-

dertig eieren, dus zorg ervoor dat je er geen laat vallen.’ Haar waarschuwend blik richtte zich op Ransom en omvatte vervolgens Lael. ‘Je hebt nieuwe schoenen nodig als je voor de hele nederzetting moet staan. Ik wil niet dat je blootsvoets gaat of, erger nog, op mocassins.’

Lael ging ongemakkelijk verzitten, verbaasd over de veranderde gemoedsgesteldheid van haar moeder. Hoe kon ze in deze tijd van spanning in vredesnaam over zulke onbenulligheden praten?

‘Ik denk dat mijn oude muiltjes je wel passen, hoewel de kans groot is dat je er blaren in krijgt met al dat dansen. Ik zal nooit vergeten dat Will Blanton jaren geleden te kleine laarzen droeg tijdens zijn eigen bruiloft. De ene veroorzaakte een zweer op zijn hiel wat hem een been heeft gekost.’ Ma legde de schaar opzij, liep naar een grote hutkoffer, tilde het zware deksel op, zocht tussen een massa bijna vergeten spullen en haalde uiteindelijk de schoenen tevoorschijn. Ze waren lang en elegant met kleine, vierkante hakjes, hadden de kleur van boter en getuigden van een ander leven – een beschaafd leven – dat ze lang geleden hadden geleefd. Hun verschijning leek een pakhuis aan herinneringen te ontsluiten, en Lael zag opeens een glimp van weemoed op haar moeders gezicht.

De schoenen pasten, zij het amper. Lael stond wankel op haar benen, gewend als ze was om platte schoenen te dragen. Het was een heel karwei om geen spier te verrekken. Een paar keer de *Roger de Coverley* dansen in deze schoenen zou haar ook een been kunnen kosten. Maar ze zou het wel redden als ze daarmee haar moeder een plezier kon doen.

Vanaf de deur keek Ransom haar indringend aan en haalde vervolgens een groezelige hand door zijn haar, dat net zo zwart was als dat van ma. ‘Moeten we blijven tot het dansen is afgelopen?’

Ma haalde even haar schouders op en ging verder met knippen. ‘Regel dat maar met je zus. Ik geloof dat zij zich net zo verheugt op het dansen als jij op het bruiloftsmaal.’

Zijn ogen spuwden vuur en hij keek naar Lael. ‘Ik neem aan dat jij de volgende bent die trouwt?’

Ze wilde glimlachen, maar de zoete gedachte werd haar wreed ontnomen toen ze naar haar moeder keek.

Ma trok haar wenkbrauwen op. ‘Trouwen? Ik zou niet weten met wie.’

‘Ik wel,’ antwoordde hij met een brede grijns. ‘Iedereen in de hele nederzetting weet dat zij een oogje heeft op...’

‘Als ik jou was, zou ik het puntje van mijn tong afbijten, jongen.’ Pa’s stoel, tot op dat moment achterover geheld, kwam met een resolute klap op de vloer terecht.

De berisping sneed ruw door de stilte in de hut, en Lael zag hoe Ransom de ladder op rende, uit het zicht.

Ma keek hem na en haar stem daalde tot gefluister. ‘Ik wil het al een tijdje met jou over Simon hebben, Lael.’

Simon. Ze konden het nooit op een fatsoenlijke manier over Simon hebben, als ze al over hem spraken. Hij was een Hayes en behoorde bij dat deel van de nederzetting dat pa lang geleden al op de zwarte lijst had gezet. Ze was blij dat het schemerdonker haar gezicht verborg. Ze wierp een blik op de open haard en zag dat pa het lezen had hervat. Het was moeilijk om je in deze overvolle hut ergens terug te trekken.

Het knippende geluid van de schaar leek ma’s woorden te onderstrepen. Haar gebogen hoofd raakte haast dat van Lael. ‘Ik vind het niet erg als je een keer of wat met hem danst, maar meer dan dat leidt alleen maar tot roddel. De manier waarop...’ Ze stopte met knippen en zocht naar de juiste woorden. ‘De manier waarop hij jou voor elke dans weet te strikken, is ongepast.’

Lael haalde diep adem. ‘Het heeft niets te betekenen, ma, echt niet. Simon heeft me de danspassen geleerd toen ik jaren geleden bij hen woonde. We dansen al samen sinds ik zo oud was als Ransom nu.’

Ma vertrok haar mond tot een strenge streep. ‘Daar hoef je me niet aan te herinneren. We kunnen het verleden maar beter laten rusten.’

Opeens beseft Lael haar vergissing. ‘Maar zo bedoelde ik het niet...’

Ma begon de geknipte stof op te vouwen ten teken dat het gesprek ten einde was. Even plotseling stond pa op en ontgrendelde de deur. Nip en Tuck volgden hem op de voet. Lael onderdrukte de neiging om hem achterna te gaan, om wat verlichting te vinden zodat ze niet weer een slapeloze nacht voor de boeg had. Maar hij leek net zomin in de stemming om te praten als haar moeder.

Met tegenzin klom Lael naar de vliering waar ze zich, verscho- len in het donker, ontdeed van haar jurk. Te moe om haar haar los te maken uit de strakke vlecht ging ze boven op de versleten beddensprei liggen en liet haar blik over de rusteloze gestalte van haar broer gaan. Hij rolde heen en weer in het onderschuifbed, alsof hij probeerde om aan een nare droom te ontkomen.

Ze bukte zich en streelde zijn donkere haar, waarvan de punten krulden door het zweet. Morgen zou ze hem leren om een waaier te maken van de oude krant die ze uit de hutkoffer had zien vallen toen ma op zoek was naar de muiltjes. Misschien konden ze morgenochtend op de veranda zitten en zichzelf wat koelte toewuiven, nu ze van pa weinig anders mochten doen. Ze zou het niet kunnen verdragen als ze nog een dag opgesloten moest zitten in de verstikkende hut.

Ze kwam nog liever de Shawnee onder ogen.